

קונטרס

לקט שדה

יכיל בקרבו איזה שאלות ותשובות
שזכינו לשמוע ולקבל מכבוד הגאון
הצדיק המקובל חסידא ופרישא
רבי שריה דבליצקי זצוק"ל

בשנת תשע"ח לפ"ק

מכון גם אני צודק

בראשית

הרב גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

פתח השער

איש כי ידור נדר לה' או השבע שבועה לאסור איסר על נפשו לא יחל דברו ככל היוצא מפיו יעשה (במדבר, ל' ג') ומטין עלמא לפרש האי סמיכותא דלא יחל דברו לככל היוצא מפיו יעשה, לאמר, דאיש אשר אינו מיחל דברו, ושומר פיו ולשונו מלה"ר ודברי חולין, הוא הזוכה אשר יתקיים בו ככל היוצא מפיו יעשה, ותגזור אומר ויקם לך.

והנה לעת כזאת אשר נצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון האלקים, ונתבקש הגאון הצדיק המקובל חו"פ רבי **שריה דבליצקי** זצוקללה"ה לשיבה של מעלה הרי יש להתבונן היטב בהא דזמן סילוקו מעלמא הדין היה דוקא בליל שבת קודש דפרשת מטות אשר בה כתיב הך קרא, ובלא ספק אשר לא דבר ריק הוא, שכן דומה שהגה"צ מהר"ש זלה"ה היה כחד בדרא בשמירת דיבורו בקדושה ובטהרה בנוסף לכל אותם מעלות וקדושות נשגבות אשר עלה ונתקדש בהם במשך כל ימי חייו ואשר אין לאיש כמוני אף שמץ והשגה בהם, זולת אשר ראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליו והיה כאיש סחו אחריו ה' הוא האלקים.

מלבד זאת היה הגה"צ מהר"ש זלה"ה איש האשכולות במלא המובן ובכל התחומים כולם, ודי בהבטה קלה בעלמא בעשרות חיבוריו הקדושים בפרד"ס תורתנו הקדושה להשכיל ולהבין צדיק מה פעל, (הגם דפשיטא שאין זה כי אם אלא כבבואה לגדלותו הנשגבה והרוממה בהיותו טמיר ונעלם, וד"ל) ומה מפליא הדבר שעם כל זה היה מתהלך בצידי דרכים בענוה ובשפלות ברך שאין דומה לה ולא החזיק טיבותא לנפשיה כלל ולבטח דור לדור יסופר מהנהגותיו המרוממות, הליכות מלכי בקודש.

בימי אבלו דהגה"צ מהר"ש זלה"ה קבצתי לכדי קונטרס איזה מהשאלות שזכיתי להציע לפניו בחיי חיותו ואת אשר השיבני עליהם במאור פניו וקראתיו בשם "**לקט שדה**" באשר נרמז בו שמו דהגה"צ מהר"ש זלה"ה (שד"ה ר"ת הרב **שריה דבליצקי**). ומגלגלין זכות ע"י זכאי ידידנו הרה"ג מוה"ר גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א בעמח"ס רבים ויקרים אשר בטוב עינו סיפח את קונטרסינו הלז לסדרת תשובותינו גם אני אודך.

ויהא רעווא קדם אבוהון דבשמיא שזכותו דהגה"צ מהר"ש זלה"ה תעמוד לנו ולכל כלל ישראל ונזכה לילך בדרך טובים ולשמור ארחות צדיקים

ויגאלנו השי"ת ברחמיו גאולת עולמים כאמור הן גאלתי אתכם אחרית
כראשית להיות לכם לאלקים, במהרה בימינו אמן.

הק' משה חליוה

מח"ס ענפי משה ושא"ס

החופקה"י אופקים יע"א

מפתחות

- סימן א' – מכתב שאלות ששלחתי להגה"צ מהר"ש זלה"ה..... א.
- סימן ב' – אכילת בורקס ממולא בירקות בשיעור קביע"ס..... א.
- סימן ג' – אם האוכל מיני מזונות יש לו להותיר מינייהו בעת ברכה אחרונה..... ב.
- סימן ד' – אם נשים חייבות במאה ברכות..... ב.
- סימן ה' – הפיכת בגדו לכבוד שבת..... ב.
- סימן ו' – בגדי שבת לקטן שלא הגיע לחינוך..... ג.
- סימן ז' – הדלקת נרות עכאו"א מבני הבית..... ג.
- סימן ח' – יחוד כלים לשבת..... ג.
- סימן ט' – הבאת החלות והסלטים לשלחן שבת אחר הקידוש..... ג.
- סימן י' – תיקון חצות בליל שבת..... ד.
- סימן י"א – סעודה שלישית קודם מנחה דשבת..... ד.
- סימן י"ב – ברכה הבשמים במוצ"ש..... ד.
- סימן י"ג – הסתכלות על צפרני הידים בהבדלה..... ה.
- סימן י"ד – שתיית נשים מיין ההבדלה..... ה.
- סימן ט"ו – בעניני קיפול הטלית במוצ"ש..... ה.
- סימן ט"ז – הוצאות סעודת מלו"מ..... ו.
- סימן י"ז – הכנת דבר חדש לסעודת מלוה מלכה..... ו.
- סימן י"ח – אם בבהמ"ז דסעודת מלו"מ יש לומר מגדול..... ז.
- סימן י"ט – כיסוי קדירת טשולנט שיש בה עצמות..... ז.
- סימן כ' – הכנת פטל בשבת..... ז.
- סימן כ"א – שבירת קרח מנהר או באר לצורך טבילה בשבת..... ח.
- סימן כ"ב – קילוף בטנים בשבת..... ח.
- סימן כ"ג – קישוט עוגה בסוכריות בשבת..... ח.
- סימן כ"ד – אי יש מוקצה בכתבי קודש עתיקים..... ט.
- סימן כ"ה – שימוש בספר טלפונים בשבת..... ט.
- סימן כ"ו – משחק בכרטיסיה משומשת בשבת..... ט.
- סימן כ"ז – משחקי ילדים בשבת..... י.
- סימן כ"ח – הוצאת שברי זכוכית מחלון שנשבר בשבת..... י.

סימן כ"ט – הליכה עם מטריה סגורה כמקל בשבת י

סימן ל' – קיפול עלון תורני בשבת יא

סימן ל"א – נתינת מזון לציפורים בשבת שירה יא

סימן ל"ב – אמירת תפילת הדרך כשמלוה יולדת בנסיעה בשבת יא

סימן ל"ג – תשלום דמי ועד בית בבנין שיש בו מחללי שבת רח"ל יא

סימן ל"ד – העמדת מכונת משקאות ברחוב דיש בו חילוניים יב

סימן ל"ה – שילוח הקן בשבת יב

סימן ל"ו – אי יש דין שמחה בשבת יב

סימן ל"ז – כוונת צירוף הוי"ה דר"ח תשרי בר"ה יג

סימן ל"ח – אמירת "שבתות למנוחה" בר"ה ויוה"כ שחלו בשבת יג

סימן ט"ל – בעניני ערבה דהושענא רבא יג

סימן מ' – אמירת ולגשמים בעיתם בברכת חדשי מרחשון וניסן יד

סימן מ"א – אכילת מוצרי חלב בפסח למי שנהגו אבותיו שלא לאכלם יד

סימן מ"ב – קריאה כהלכה ובדקדוק יד

סימן מ"ג – שירת פסוק מפסוקי שיה"ש טו

סימן מ"ד – ע"ד שימוש בספרים של הוצאת "סיני" טו

סימן מ"ה – עניני רוח רעה וגילוי בזה"ז טו

סימן א'

מכתב שאלות ששלחתי להגה"צ מהר"ש זלה"ה

- א. כמה זמן צריך לחכות בין אכילת גבינה צהובה דהאידינא לבין אכילת בשר די"א שאין הגבינה צהובה המצויה בינותינו כהגבינה קשה דהצריכו להמתין אחר אכילתה שש שעות.
- ב. אדם הנצרך לנקביו אולם עליו לעבור לביה"כ דרך מתפללי שמו"ע אי שרי ליה לעבור דרכם מחמת בל תשקצו.

תשובות הגה"צ מהר"ש זלה"ה מכת"ק

ערש"ק נשא תשס"ד

שלו' וברכה

- א. אפשר להקל לחכות שעה.
- ב. אם לא יכול להתאפק מותר, ואם יכול להתאפק ימתין.
- ש.ד.

סימן ב'

אכילת בורקס ממולא בירקות בשיעור קביע"ס

הנה באיזה ישיבות מגישים לפרקים לארוחת הצהרים בורקס גדול הממולא במיני ירקות, ורבים אוכלים להבורקס הנ"ל בלא נט"י [אע"פ שלכאורה יש בו שיעור קביע"ס בשופי] ורבות נסתפקו בדבר זה, ותחת אחד השיחים שאלנו זה להגה"צ מהר"ש זלה"ה והבאנו לפניו בורקס לדוגמא ולקחו ושקלו במשקל המיוחד לו ונסתפק בהא, ובקשנו שנבוא לפניו לשבוע הבא ויאמר לנו כדת מאי ליעביד, ולכשבאנו לפניו בשבוע שאחר מכן כמדוי' אמר דיש בזה ספק וע"כ יש לאכלו בתוך סעודת פת והעיר בזה נמי מדברי הכף החיים ז"ל דסי' קס"ח, ע"ש, ואכמ"ל.

סימן ג'

אם האוכל מיני מזונות יש לו להותיר מינייהו בעת ברכה אחרונה

שאלתי להגה"צ מהר"ש זלה"ה אם האוכל מיני מזונות יש לו להקפיד להשאיר מינייהו כדחזינן גבי לחם דיש להותיר מיניה על שלחנו בעת בהמ"ז ע"מ שתחול הברכה עלה, ואמר לי דלא, ושאלתיו לטעמא דמילתא ואמר לי דלא נהגו.

אמנם נסתפקתי בגוונא דאוכל מיני מזונות בשיעור קביע"ס אם יש לו להותיר ממיני המזונות בעת ברכה אחרונה ע"מ שתחול הברכה אהא, ושאלתי זה להגה"צ מהר"ש זלה"ה והשיבני דכן, ודוק בזה.

סימן ד'

אם נשים חייבות במאה ברכות

שאלתי להגה"צ מהר"ש זלה"ה אם נשים חייבות במאה ברכות ואמר לי דזה לא ברור, אולי כן ואולי לא.

סימן ה'

הפיכת בגדו לכבוד שבת

כתב בספר סדר היום (בהנהגת והכנת יום השישי לכבוד שבת) וז"ל ואם אין לו בגדים להחליף יעשה איזה שינוי או ינקה אותם היטב או **יהפוך אותם** או ישלשל אותם כל אחד כפי מנהגו, ע"כ. וע"ש.

ושאלתי להגה"צ מהר"ש זלה"ה דצריך עיון בהא ממ"ש הסדר היום גופי' בריש ספרו וז"ל ולא יהפוך חלוקו מה שהוא לצד פנים לצד חוץ על שום דבר שבעולם וכו', ע"ש. (ותו דמבואר בכ"מ דהפיכת הבגד קשה לשכחה) ואמר לי הגה"צ מהר"ש זלה"ה דאולי לכבוד שבת מותר.

סימן ו'

בגדי שבת לקטן שלא הגיע לחינוך

שאלתי להגה"צ מהר"ש זלה"ה גבי קטן שלא הגיע לחינוך אם יש מצוה להלבישו בבגדי שבת ואמר לי "אם אפשר", ושאלתיו אם זה הוי חיובא (באם אפשר) ואמר לן דאולי, ומיהו למעשה חכך בזה והניח בספיקא.

סימן ז'

הדלקת נרות עכאו"א מבני הבית

שאלתי להגה"צ מהר"ש זלה"ה על דבר מה שנהגו בקהלות רבות דמדליקין נר שבת על כל אחד ואחד מבני הבית ואמר לי דככה נוהגים.

סימן ח'

יחוד כלים לשבת

שאלתי להגה"צ מהר"ש זלה"ה אם יש ענין לקנות עבור שבת כלים מיוחדים ונאים, ואמר לי דרצוי.

סימן ט'

הבאת החלות והסלטים לשלחן שבת אחר הקידוש

שמעתי מהגה"צ מהר"ש זלה"ה דמי שמנהגו כהגר"א ז"ל אין לו להביא החלות והסלטים וכיו"ב לשלחן רק אחר הקידוש, שיראה שמביא זה לקדושת השבת, ודין זה נובע מכך שבזמנם היו מביאים את השלחן אחר הקידוש, אמנם כתבו התוספות (דפסחים דף ק' ע"ב ד"ה שאין וכו') דכיון

דהאינדנא השלחנות כבדים אפשר להביא החלות קודם הקידוש ולכסותם, ע"ש בדבריהם. אמנם הגר"א ז"ל סבירא ליה דגם את החלות יש להביא אחר הקידוש כי היכי דתיתי סעודתא ליקרא דשבתא, ודין זה נוהג דייקא בליל שבת (וליל יו"ט כסוכות וכיו"ב) וציין לן נמי דדברי הגר"א ז"ל הובאו בספר מעשה רב (הלי שבת, ס"ק קי"ח), ע"ש היטב.

סימן י'

תיקון חצות בליל שבת

שאלתי להגה"צ מהר"ש זלה"ה אם למעשה יש לומר תיקון חצות בליל שבת ואמר לי דאנחנו בארץ לא אומרים כלום. ושאלתיו מהו כוונתו במאי דאמר דאנחנו בארץ לא אומרים כלום, וביאר לן דבחוף לארץ היו מקומות שאמרו תיקון לאה, דבמרוקו אמרו ובלוב לא אמרו, אך כאן בארץ ישראל נהגו כהרש"ש ז"ל ולא אמרו.

סימן י"א

סעודה שלישית קודם מנחה בשבת

שאלתי להגה"צ מהר"ש זלה"ה אם יתכן שעל פי הקבלה יש (או אפשר) לעשות סעודה שלישית קודם מנחה ואמר לי דלא, ויש לעשותה רק אחרי מנחה (ועי' בכה"ח סי' רצ"א ס"ב ואכמ"ל).

סימן י"ב

ברכת הבשמים במוצ"ש

עי' במ"ב הלכות שבת סי' רצ"ז ס"א דהכריע להלכתא דבהבדלה דמוצ"ש יברך על כל מין בשמים שיהיה "בורא מיני בשמים", אע"פ דבחול יש לברך

על כל מין כברכתו הראויה לו, וע"ש היטב. אמנם מצינו לפי רבים מבני אשכנז דס"ל דבגוונא דיש לו הדס במוצ"ש יברך עליו בורא עצי בשמים, וכשדברתי בזה עם הגה"צ מהר"ש זלה"ה אמר לי דמה שהמ"ב ז"ל כתב זה למנהג אשכנז אך הספרדים נוהגים לברך כל ברכה כתיקונה, ושאלתיו היאך מנהגו בזה למעשה והשיבני דעל פי רוב כמנהג אשכנז.

סימן י"ג

הסתכלות על צפרני הידים בהבדלה

שאלתי להגה"צ מהר"ש זלה"ה היאך מנהגו בענין הסתכלות על הצפרניים בברכת מאורי האש דבהבדלה, והחווה לעברי בידו הימנית כשאצבעותיו כפופות פנימה וכמ"ש בשער הכוונות, ע"ש.

סימן י"ד

שתיית נשים מיין ההבדלה

שאלתי להגה"צ מהר"ש זלה"ה אם יש מקור למה שאומרים שאשה אשר תשתה מיין דהבדלה יצמח לה זקן, ואמר לי בהי לישנא "כך מקובל, אבל זה דברים בטלים".

סימן ט"ו

בעניני קיפול הטלית במוצ"ש

במ"ב סי' רצ"ט כתב וז"ל מהרי"ל היה מקפל הטלית שלו בכל מוצאי שבת כדי להתעסק במצוה מיד, ע"ש. ושאלתי להגה"צ מהר"ש זלה"ה איזה

מצוה איכא בקיפול טליתו ואמר לי דאין זה מצוה גמורה, רק מצוה "בהרגשה".

ובפ"א דנתי קמיה במ"ש הבן איש חי (שנה א' פרשת לך לך ס"ק ט"ז) גבי קיפול הטלית "ולא יתננו לשמש לקפלו דקשה למזל". אם אשתו דבעל הטלית נמי בכלל זה, ונסתפק בזה הגה"צ מהר"ש זלה"ה, וצ"ע.

סימן ט"ז

הוצאות סעודת מלו"מ

שאלתי להגה"צ מהר"ש זלה"ה אם הוצאות סעודת מלוה מלכה הוא בכלל הוצאות שבת ואמר לי "אני חושב שכן".

סימן י"ז

הכנת דבר חדש לסעודת מלוה מלכה

דברתי עם הגה"צ מהר"ש זלה"ה בענין הכנת דבר חדש לסעודת מלוה מלכה ונומייתי למ"ש המהרש"א ז"ל בשבת (דקיי"ט ע"ב) דמשמע מיני דיש ליעביד דבר חדש, ע"ש. ואמר לן דכותבים דיש בזה מידת חסידות (היינו להכין דבר חדש לסעודת מלו"מ) ושאלתיו היאך מנהגו בזה ואמר לי דעושה במאי דיש לו. ושאלתיו אם יש לעשות סעודת מלו"מ בבשר דייקא ואמר לי דאם יש לו יעשה בבשר.

סימן י"ח

אם בבהמ"ז דסעודת מלו"מ יש לומר מגדול

שאלתי להגה"צ מהר"ש זלה"ה אם בברכת המזון דסעודת מלוה מלכה יש לומר "מגדול" ישועות מלכו או דיאמר "מגדיל" ואמר לי דאינו יודע אך כנראה די"ל "מגדול".

סימן י"ט

כיסוי קדירת טשולנט שיש בה עצמות

דברתי עם הגה"צ מהר"ש זלה"ה אודות מנהגם של איזה בני ישיבות שלוקחים מקדירת הטשולנט בליל שבת והנה הרי יש בהקדירה עצמות וצ"ע אי שרי לכסות הקדירה אחר שלקחו הימנה כדי צרכם דהא בהכיסוי מקרבים בישולם דהעצמות, ואמר לן דבאמת לפי האוסרים זו בעיה, וממילא עדיף לעשות סיר אחד לליל שבת במיוחד (ושלא יקחו מהקדירה המיועדת ליום השבת) אמנם אעיקרא דמילתא אי איכא בישול בהני עצמות נסתפק בזה.

סימן כ'

הכנת פטל בשבת

בענין הכנת פטל ביום השבת ואי איכא למיחש בזה לצביעה (עמ"ש בשו"ת רב פעלים חאו"ח ח"ג סימן י"א ע"ש היטב) שמעתי מהגה"צ מהר"ש זלה"ה דמקודם ישים הפטל ואחר מכן יתן המים בכוס.

סימן כ"א

שבירת קרח מנהר או באר לצורך טבילה בשבת

בשו"ע או"ח סי' ש"כ (סעיף י') כתב וז"ל מותר לשבר הקרח כדי ליטול מים מתחתיו, ועי' במ"ב (שם, ס"ק ל"ו) דמיייתי להמג"א ז"ל דס"ל דבנהר או באר אסור דכיון דהוא מחובר לקרקע יש בו משום חשש בנין וסתירה אך, כתב דהרבה אחרונים פליגי אמג"א וס"ל דשם מים עליהם ול"ש בהם בנין וסתירה – וקמסיים וז"ל "ולצורך שבת יש להקל". ושאלתי להגה"צ מהר"ש זלה"ה אי טבילה (דגברי) הוי נמי בכלל צורך שבת דיש להקל מחמתה לשבור הקרח, וא"ל "אותו הדבר", והיינו דשרי.

סימן כ"ב

קילוף בטנים בשבת

בענין קילוף בטנים מקליפתם הקשה בשבת היה לן בזה משא ומתן של תורה עם הגה"צ מהר"ש זלה"ה ודנתי קמ"י בדעת"י דהשבט הלוי (ח"א סימן פ"א וח"ג סימן מ"ב) דאסר בזה ולמסקנא דמילתא אמר לן הגה"צ מהר"ש זלה"ה דאולי לעצמו יש להחמיר, ולאחרים להעלים עין.

סימן כ"ג

קישוט עוגה בסוכריות בשבת

שאלתי להגה"צ מהר"ש זלה"ה אם מותר לקשט עוגה בסוכריות קטנות בשבת ואם יש לחוש בזה לעובדין דחול והשיבני בזה"ל "איזה איסור יכול להיות, אתה לא עושה שום צורה ושום דבר, רק שם סוכריות".

סימן כ"ד

אי יש מוקצה בכתבי קודש עתיקים

שאלתי להגה"צ מהר"ש זלה"ה אם כתבי קודש עתיקים שכתבם גדולי ישראל מדורות עברו הוי מוקצה ואמר לי דבחידושים אפשר (להשתמש ול"ה מוקצה) ושאלתיו בדבר קבלות לצדקה וכיו"ב שחתומים בהם גדולי ישראל וכנ"ל אי הוי מוקצה ואמר לי דאולי.

סימן כ"ה

שימוש בספר טלפונים בשבת

שאלתי להגה"צ מהר"ש זלה"ה אם ספר טלפונים חשיב מוקצה בשבת ואמר לי דכנראה שכן, ושאלתיו בגוונא שחפץ בשבת לחפש בו כתובת אם מותר הדבר וא"ל דלא.

סימן כ"ו

משחק בכרטיסיה משומשת בשבת

שאלתי להגה"צ מהר"ש זלה"ה אם מותר לילדים קטנים לשחק בכרטיסיה משומשת ביומא דשבתא והשיבני "אם הם מייחדים את זה מערב שבת אפשר".

סימן כ"ז

משחקי ילדים בשבת

שלחתי לשאול מקמי' הגה"צ מהר"ש זלה"ה אם מותר לילדים לשחק בלגו בשבת והשיב דמותר.
תו בקשתי שישאלוהו אי שרי לילדים לשחק במדבקות בשבת ואמר דמותר אמנם הוסיף ואמר רק שלא יעשו ברירה.

סימן כ"ח

הוצאת שברי זכויות מחלון שנשבר בשבת

שאלתי להגה"צ מהר"ש זלה"ה אודות חלון שנשבר בשבת ועדיין ישנם זכויות המחוברות לחלון אם מותר להוציאם משם, והשיבני "כנראה לא, כי זה סותר".

סימן כ"ט

הליכה עם מטריה סגורה כמקל בשבת

שאלתי להגה"צ מהר"ש זלה"ה בהיכא דמותר לו לצאת במקל בשבת (עי' מ"ב סי' ש"א ס"ק ס"ג וס"ד האופן בזה) ואין לו מקל אי שרי לו לילך במטריה סגורה וכפי דיש שנשענים עליה או"ד דמפני מראית העין אסור דהו"ל זילותא דשבתא והשיבני דעל פי הדין היה מותר אולם זה יראה חילול השם ואפילו אי נימא דהוי כלי שמלאכתו לאיסור דשרי לצורך גופו אבל זה חילול השם, אתו"ד.

סימן ל'

קיפול עלון תורני בשבת

שאלתי להגה"צ מהר"ש זלה"ה אם מותר לקפל בשבת עלון תורני ע"מ להכניסו לכיסו וכיו"ב ואמר לן דמותר.

סימן ל"א

נתינת מזון לציפורים בשבת שירה

עי' מ"ש המ"ב ז"ל סי' שכ"ד סקל"א גבי נתינת מזונות לצפרים בשבת שירה, וכשדברתי בזה עם הגה"צ מהר"ש זלה"ה אמר לי בזה"ל "אני נוהג את זה גם כן, אבל אני שם מערב שבת", ושאלתיו אם מכסה זה עד שבת ואמר לי דלא [ור"ל דלא קפיד שיהיה מגולה דייקא מכניסת שבת ממש].

סימן ל"ב

אמירת תפילת הדרך כשמלוה יולדת בנסיעה בשבת

שאלתי להגה"צ מהר"ש זלה"ה אודות הנוסע ביום השבת כשמלוה יולדת וכיו"ב אם יש לו לומר תפילת הדרך, ואמר לי דכנראה שכן.

סימן ל"ג

תשלום דמי ועד בית בבנין שיש בו מחללי שבת רח"ל

שאלתי להגה"צ מהר"ש זלה"ה אודות בנין שיש בו מחללי שבת רח"ל אם מותר לשלם דמי ועד בית כיון שבכספו נמי קונים נורות ומדליקין אותם

בשבת רח"ל ואמר לי "תגיד להם (אם הם יבינו) שאתה משלם להם את מלא הסכום עבור הדברים האחרים (כגון נקיון וכיוצא בזה)".

סימן ל"ד

העמדת מכונת משקאות ברחוב דיש בו חילוניים

שלחתי לשאול מקמי' הגה"צ מהר"ש זלה"ה אם מותר להעמיד מכונת משקאות ברחוב דיש בו חילוניים מדאיכא למיחש שיקנו מהמכונה בשבת והשיב דמותר.

סימן ל"ה

שילוח הקן בשבת

שאלתי להגה"צ מהר"ש זלה"ה אם מותר ליעבד שילוח הקן בשבת והשיבני "לא, אי אפשר" [וע"ע בספר שלח תשלח (עמוד ע"ז) מ"ש כע"ז מהפז' וע"ש בטעמא דמילתא].

סימן ל"ו

אי יש דין שמחה בשבת

שאלתי להגה"צ מהר"ש זלה"ה אם יש דין שמחה בשבת ואמר לי דיש כזה דעה.

סימן ל"ז

כוונת צירוף הוי"ה דר"ח תשרי בר"ה

שאלתי להגה"צ מהר"ש זלה"ה בענינא דכוונת צירוף הוי"ה דחודש תשרי אם צריך לכונו בר"ה והשיבני "כן, אני מכיין", ושאלתיו אימתי מכיין זה והשיבני "בברכה של מלכויות".

סימן ל"ח

אמירת "שבתות למנוחה" בר"ה ויוה"כ שחלו בשבת

שמעתי מהגה"צ מהר"ש זלה"ה שבראש השנה ויום הכיפורים שחלו בשבת אין אומרים "שבתות למנוחה" דיום זה הוא גזר דין ואין בו מנוחה גמורה ולפיכך יש לומר "שבתות לקדושה". [אמנם מידי דברי בזה עם הגאון הגדול רבי שמואל אליעזר שטרן שליט"א בעמח"ס שו"ת שביבי אש ושא"ס היה דעתו דאין לחשוש בזה ואפ"ל שבתות למנוחה, ואכמ"ל].

סימן ט"ל

בעניני ערבה דהושענא רבא

שמעתי מהגה"צ מהר"ש זלה"ה שיש כאלה (כמדוי' מבני אשכנז) שאין חובטים הערבות דהושענא רבא ורק מנענעים אותם, והוסיף דאפשר דזה גופא החבטה שחד מתחכך בחברו.

תו סיפר דבבית כנסת פלוני בת"א ניגש בעה"ב להרב דשם ואמר לו דאין לו ערבות להושענא רבא, ואמר לו הרב "אם כן בא ונעשה ביחד, אתה תחזיק עמי בהושענות ונחבוט יחדיו".

ברם אמר הגה"צ מהר"ש זלה"ה דאיהו גופי' היה אומר לו להוציא אחד מהחמש ערבות וליתן להבעה"ב הנ"ל שהרי מנין חמש ערבות הוא רק מנהג

ומעיקרא דדינא סגי באחד, אך הוסיף ואמר דכפי הנראה לא היה שייד לומר זה לבעה"ב דלא היה מבין זאת.

סימן מ'

אמירת ולגשמים בעיתם בברכת חדשי מרחשון וניסן

במ"ב מהדו' דרשו סי' תי"ז הביאו משמ"י דהגה"צ מהר"ש זלה"ה (נזרח השמש, שבת סל"א) דבברכת החודש דחודש מרחשון וניסן אומרים "ולגשמים בעיתם", ע"ש. וכשדברתי בזה עם הגה"צ מהר"ש זלה"ה ביאר לי בטעמא דמילתא כיון שכבר אמרו משיב הרוח ומוריד הגשם אומרים ולגשמים בעיתם דהגשם מתחיל בז' חשון, ושאלתיו אם בשבת מברכים דחודש ניסן נמי אומרים ולגשמים בעתם ואמר לי "כמדומני אומרים".

סימן מ"א

אכילת מוצרי חלב בפסח למי שנהגו אבותיו שלא לאכלם

שלחתי לשאול מקמיה הגה"צ מהר"ש זלה"ה בדבר אלו הנוהגים שלא לאכול שום מוצרי חלב בפסח ומנהג זה בידם מאבותיהם אם כהאידינא דאפשר להשיג כל המוצרים בהכשר היתרון נמי יש להם לחוש בזה, והשיב "להחמיר".

סימן מ"ב

קריאה כהלכה ובדקדוק

בהיותי פ"א בביקור חג בסוכתו דהגה"צ מהר"ש זלה"ה התקיימה שם שמחת בית השואבה וכבדני הגה"צ מהר"ש זלה"ה לקרוא את פרק קכ"ד שבתהלים, וכשהגעתי להתיבות "נחלה עבר על נפשינו" אמרתי בטעות

בניקוד "נַחֲלָה" ותיכף ומיד תקנני הגה"צ מהר"ש זלה"ה ואמר בקול רם
 "נַחֲלָה".

סימן מ"ג

שירת פסוק מפסוקי שיה"ש

שאלתי להגה"צ מהר"ש זלה"ה אם מותר לשיר פסוק מפסוקי שיר השירים
 והשיבני דכתוב שאסור והוסיף ואמר "שישירו חצי פסוק".

סימן מ"ד

ע"ד שימוש בספרים של הוצאת "סיני"

דיברנו עם הגה"צ מהר"ש זלה"ה ע"ד השימוש בספרים מהוצאת "סיני"
 ואמר לן דמותר להשתמש בהם. ונכדו נ"י אמר שראה בהוצאתם שתחת
 לכתוב קודש לה' כתבו קודש לדבר אחר רח"ל. ואמר הגה"צ מהר"ש
 זלה"ה דגם הוא ראה את זה, ומאן דהוא העיר שבאחד המחזורים
 שבהוצאה זו בפיוט וכל מאמינים תחת לכתוב "כל יכול" כתבו "כל יוכל"
 ושאל אם יש הבדל בזה, והשיבו דאינו יודע אם יש הבדל בזה.

סימן מ"ה

עניני רוח רעה וגילוי בזה"ז

אודות אוכלין שהיו תחת המטה אמר לן הגה"צ מהר"ש זלה"ה דבדיעבד
 אפשר להקל בזה אף דהגר"א ז"ל החמיר בהא.

תו אמר דלשיטתי דהגר"א ז"ל אף מי נטילה ששמים ע"י המיטה יש
לכסותם דחוששין לגילוי שמא בא נחש והטיל ארס במים הללו והלכך אין
ליטול מהם ידיו שמא יכנס ארסו של הנחש בנקבי גופו ויורעל ח"ו.
וכמדו' אמר נמי לחתנו שליט"א גבי אתרוג שהיה תחת המיטה דיש להקל
ולאכלו בזמן הזה (דאין חוששין).